

Theater Na de Dam
Atelier

DE JODENSTER VAN ANNE FRANK

Thema's: Jodenvervolging, Uitsluiting (racisme en discriminatie)

Locatie: Enschede, Nederland

Door: Renée Buys

Dit verhaal gaat over fabriek De Nijverheid in Enschede. In deze fabriek, die door een Joodse familie geleid werd, werden tijdens de Tweede Wereldoorlog onder druk van de nazi's meer dan een half miljoen Jodensterren gemaakt. In Nederland heeft het grootste deel van de honderdveertigduizend Joden ze gedragen.

PERSONAGES   ACTEUR 1
                          ACTEUR 2

Deze tekst is een gesprek tussen ACTEUR 1 en 2. Je kunt zelf bedenken hoe je de tekst wil spelen

ACTEUR 1   Alle Jodensterren kwamen dus hier uit Enschede?

ACTEUR 2   Ja, alle Joden in Nederland hebben in de Tweede Wereldoorlog een ster gedragen uit de fabriek De Nijverheid

ACTEUR 1   Alle Joden?

ACTEUR 2   Alle Joden

ACTEUR 1   Ook Anne Frank?

ACTEUR 2   Ja

ACTEUR 1   Echt?

ACTEUR 2   Ja, de ster die Anne Frank droeg komt uit Enschede

ACTEUR 1   OMG

ACTEUR 2   Wat?

ACTEUR 1 Ik ben echt mega fan van Anne Frank,
ik heb haar dagboek echt serieus vijf keer gelezen ofzo

ACTEUR 2 Doe eens rustig
We hebben het hier over Anne Frank hè, niet over Billie Eilish ofzo

ACTEUR 1 Anne Frank WAS de Billie Eilish van de Tweede Wereldoorlog hoor!

ACTEUR 2 Hoor jij wel wat je zegt?!

ACTEUR 1 Ja, die sterren kwamen toch uit de fabriek De Nijverheid?

ACTEUR 2 Ja

ACTEUR 1 En die fabriek stond toch aan de Nijverheidstraat?
Waar nu het politiebureau is?

ACTEUR 2 Ja, hoezo

ACTEUR 1 OMG

ACTEUR 2 Wat?

ACTEUR 1 Ik ben daar een keer geweest

ACTEUR 2 En?

ACTEUR 1 Ik was daar een keer met school
en toen heb ik de hand geschud van een politieman

ACTEUR 2 Dus...

ACTEUR 1 Dus heb ik indirect de hand geschud van Anne Frank

ACTEUR 2 Wat?!

ACTEUR 1 OMG
Ik was mijn hand nooit meer

ACTEUR 2 We zijn hier een heel serieuze scène aan het spelen
over de Tweede Wereldoorlog
En jij gaat hier een beetje fangirlen over Anne Frank?!

ACTEUR 1 Doe eens rustig

ACTEUR 2 Omdat jij ooit een keer een politieman hebt aangeraakt
op de plek waar vroeger de fabriek stond
waar de Jodensterren zijn gemaakt,
ben jij niet ineens best friends met Anne Frank ofzo

ACTEUR 1 Jij bent gewoon jaloers

ACTEUR 2 Waarop precies?
Dat jij ooit een politieman hebt aangeraakt?!

ACTEUR 1 Omdat Anne en ik zo veel gemeen hebben met elkaar

Ik houd bijvoorbeeld ook van schrijven

ACTEUR 2 Nou, die cryptische quotes die jij onder je selfies zet zou ik geen schrijven noemen

ACTEUR 1 Je kan het gewoon niet hebben dat ik zo'n enorme connectie heb met Anne

ACTEUR 2 Oh je mag haar nu al bij haar voornaam noemen?
Weet je wat?
Anders bel je haar even?!
Oh nee dat kan niet!
Weet je waarom niet?!
Omdat ze dood is
Omdat ze gestorven is in een concentratiekamp
Omdat ze Joods was
Omdat ze een Jodenster moest dragen
En omdat die Jodenster hier gemaakt is
Hier in Enschede
Daarom
Bedenk daar maar een cryptische kutquote bi

In 2022 ging de voorstelling 'De Jodensterren van Enschede' in première in Enschede (regie: Renée Buys – productiehuis: Theatermakerij Enschede) . Een voorstelling vol verhalen over discriminatie, buiten de samenleving worden geplaatst, een stukje stof dat je leven kan veranderen en een Joodse textiel fabriek die deze sterren moest maken. De voorstelling werd gespeeld in De Museumfabriek in Enschede.